

YARGITAY KARARLARI

Yargıtay 3. Hukuk Dairesinden:

ESAS NO : 2021/6609

KARAR NO : 2021/12242

T Ü R K M İ L L E T İ A D I N A
Y A R G I T A Y İ L A M I

İNCELENEN KARARIN

MAHKEMESİ : GAZİANTEP 8. ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ

TARİHİ : 03/11/2020

NUMARASI : 2019/287-2020/219

DAVACI : HASARİ KARAYILAN VEK. AV. ÖMER BURAK BİLDİK

DAVALI : ŞAHİNBEY BELEDİYE BAŞKANLIĞI
VEK. AV. OĞUZHAN ÇİFTÇİ

Taraflar arasındaki alacak davasının mahkemece yapılan yargılaması sonucunda, davanın kabulüne yönelik olarak verilen ve miktar itibarıyla kesin olan hükmün Adalet Bakanlığı'nca kanun yararına bozulması istenilmekte; temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten sonra, dosya içerisindeki bütün kağıtlar okunup gereği düşünüldü:

Y A R G I T A Y K A R A R I

Davacı, dar gelirli ailelere konut edindirmesi kapsamında davalı belediye ile aralarında sözleşme düzenlendiğini, arsa tahsisi yaptığını, satış bedelinin taksitler halinde ödendiğini, tahsis kararının iptal edildiğini, imar planı değişikliği ile ifanın imkansız hale geldiğini, bunun üzerine belediyenin sözleşmeyi geçersiz sayarak 02.02.2006 tarihinde davacıdan irade fesadı ve baskı ile dilekçe alarak ödediği bedeli bir miktar daha ilave ederek iade ettiğini, ödenen bedelin gerçek zararı karşılamadığını ileri sürerek; arsanın rayiç değerinin tahsiline karar verilmesini istemiş, 14.01.2016 tarihli dilekçesi ile talebini 62.125,00 TL'ye yükseltmiştir.

Davalı, davacıya talebi üzerine ödediği arsa tahsis bedelinin iade edildiğini, ödeme yapılmasından sonra dava açılmasının tamamen kötü niyetli olduğunu savunarak davanın reddini dilemiştir.

Mahkemece; davanın reddine dair verilen ilk karar, davacı vekilinin istinaf başvurusu üzerine Bölge Adliye Mahkemesince başvurunun esasın reddine dair verilen karara yönelik Yargıtay (kapatılan) 13. Hukuk Dairesince 6745 sayılı Kanunun 12. maddesiyle 775 sayılı Gecekondu Kanununa eklenen geçici 10. madde düzenlenmesinin Anayasa Mahkemesince iptal edildiğinden söz edilip davadan önce ödeme olgusu olup olmadığı var ise bunun borcu sona erdirip erdirmedeği hususuna da atf yapılarak bu ve diğer hususlar yönünden araştırma bozması yapılmış, mahkemece davacıya dava açılmadan önce ödediği bedel iade edilmişse de, ödemeye ilişkin belgenin makbuz niteliğinde olduğu gerekçesiyle davanın kabulüne karar verilmiş, bu kararın davalı tarafından temyizi üzerine miktar itibarıyla kesin olması nedeniyle Dairece temyiz dilekçesinin reddine karar verilmiştir.

Adalet Bakanlığı'nın 15/09/2021 tarihli yazısında; davacının, davalı belediyeye hitaben yazdığı 09.02.2003 tarihli dilekçesi ile "Belediyeniz Encümeninin tarih ve sayılı kararı ile tarafıma tahsis edilen Ada Parselde kayıtlı taşınmazın bedeli olarak

ödemiş olduğum meblağın tarafıma ödenmesi ve arsa tahsisinin iptali husunda gereğinin yapılmasını arz ederim” şeklinde talepte bulunduğu buna göre de kendisine davalı belediye tarafından ödeme yapıldığı,davacının yapılan ödemeyi olduğu gibi kabul ettiği, ödeme esnasında ise herhangi bir ihtirazi kayıt ileri sürmediği, hal böyle olunca davanın reddine karar verilmesi gerekirken, yazılı şekilde karar verilmesi usul ve yasaya aykırı bulunduğu ileri sürülerek, kararın, 6100 sayılı HMK’nın 363 üncü maddesinin birinci fıkrası uyarınca kanun yararına bozulması talep edilmiştir.

Dava, taraflar arasında yapılan arsa tahsis sözleşmesi ve bilahare belediye meclisinin arsa tahsislerinin iptaline ilişkin kararı üzerine ifanın imkansız hale gelmesinden kaynaklı rayiç değer tahsili isteğine ilişkin olup, tahsisi yapılan arsa satış bedelinin davacı tarafından taksitler halinde davalı belediyeye ödendiği hususunda taraflar arasında ihtilaf bulunmamaktadır. Dosya kapsamı ile davadan önce davalı belediye tarafından davacıya ödeme yapıldığı anlaşılmakta olup, öncelikle belirtilen bu olgu kapsamında borcun sona erip ermediği hususunun açıklığa kavuşturulması ve varılacak sonuç çerçevesinde tarafların diğer iddia ve savunmalarına göre karar verilmesi gerekeceği açıktır.

Bilindiği ve 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun 131. maddesinde işaret edildiği üzere; asıl borç ifa ya da diğer bir sebeple sona erdiği takdirde, rehin, kefalet, faiz ve ceza koşulu gibi buna bağlı hak ve borçlar da sona ermiş olur, keza aynı yasanın 132. maddesinde " Borcu doğuran işlem kanunen veya taraflarca belli bir şekle bağlı tutulmuş olsa bile borç, tarafların şekle bağlı olmaksızın yapacakları ibra sözleşmesiyle tamamen veya kısmen ortadan kaldırılabılır." düzenlemesine yer verilmiş olup, benzer düzenlemelere 818 sayılı Borçlar Kanunu'nda da yer verilmiştir.

Eldeki bu davada, davacı; Şahinbey Belediye Başkanlığına hitaben 02.02.2006 tarihli dilekçesi ile “Belediyeniz Encümeninin tarih ve sayılı kararı ile tarafıma tahsis edilen Ada parselde kayıtlı taşınmazın bedeli olarak ödemiş olduğum meblağın tarafıma ödenmesi ve arsa tahsisinin iptali husunda gereğinin yapılmasını arz ederim” şeklinde talepte bulunmuş, buna göre de kendisine davalı belediye tarafından ödeme yapılmış olup, davacının yapılan ödemesi olduğu gibi kabul ettiği, ödeme esnasında ise herhangi bir ihtirazi kayıt ileri sürmediği anlaşılmakta olup, bu husus davacının da kabulündedir. Bu haliyle davacının talebine uygun yapılan ödemenin 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun 131. maddesinde (818 sayılı Borçlar Kanunu 113. madde) işaret edilen ve borcu sona erdiren hallerden biri olduğu sonucuna varılmaktadır. Davacı, ödemenin irade fesadı ve baskı ile kabul edildiğine ilişkin iddiasını da ispatlayabilmiş değildir. Hal böyle olunca davanın reddine karar verilmesi gerekirken, yanılığlı değerlendirme ile davanın kabulüne dair karar verilmiş olması usul ve kanuna aykırı olduğundan, Adalet Bakanlığının yerinde görülen kanun yararına temyiz talebinin kabulü gerekmiştir.

SONUÇ: Yukarıda açıklanan nedenlerle, Adalet Bakanlığının HMK'nın 363 üncü maddesinin birinci fıkrasına dayalı kanun yararına temyiz talebinin kabulü ile kararın sonuca etkili olmamak üzere **KANUN YARARINA BOZULMASINA**, aynı maddenin üçüncü fıkrası uyarınca gereği yapılmak üzere bozma kararının bir örneğinin ve dava dosyasının **Adalet Bakanlığı'na gönderilmesine**, 30/11/2021 tarihinde oy birliği ile karar verildi.

Yargıtay 8. Hukuk Dairesinden:

ESAS NO : 2020/3332

KARAR NO : 2020/5737

**TÜRK MİLLETİ ADINA
YARGITAY İLAMI**

İNCELENEN KARARIN

MAHKEMESİ : Diyarbakır 6. Asliye Hukuk Mahkemesi

TARİHİ : 25.02.2020

NUMARASI : 2019/115-2020/38

DAVACI : Ayşe Aldemir

DAVALI : Nüfus Müdürlüğü

DAVA TÜRÜ : Nüfus Kayıtlarının Düzeltilmesi

Taraflar arasında görülen ve yukarıda açıklanan davada yapılan yargılama sonunda Mahkemece, davanın kabulüne karar verilmiş olup, hükmün Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığınca kanun yararına bozulmasının istenilmesi üzerine, Dairece dosya incelendi, gereği düşünüldü.

K A R A R

Davacı Ayşe Aldemir dava dilekçesinde, kendisine ait mükerrer nüfus kaydı bulunduğu bahisle nüfus kayıtlarının düzeltilmesini istemiştir. Mahkemece dava kabul edilmiş, hükmün temyiz edilmeksizin kesinleşmesi üzerine, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının 09.09.2020 tarihli ve 2020/73360 sayılı kanun yararına bozma istemi ile, davaya konu iddia ile ilgili olarak DNA araştırması yapılmadığı ve iddianın ispatı halinde kayıtlar arası bağ kurulması gerekirken davacının nüfustaki ilk kaydının iptaline karar verildiği gerekçeleriyle hükmün HUMK'un 427/6. maddesi uyarınca kanun yararına bozulması talep edilmiştir.

Dosya içerisindeki bilgi ve belgelerin incelenmesinden, Diyarbakır ili, Çermik ilçesinde nüfusa kayıtlı, 29617469116 TC kimlik numaralı davacı Ayşe Aldemir'in nüfusa eş ve çocukları ile aynı yerde nüfusa kayıtlı 33970323886 TC kimlik numaralı Ayşe Tekeş'in ise nüfusa anne baba ve kardeşleri ile kayıtlı olduğu, mahkemece adı geçenlerin aynı kişi olduklarının tespiti ile sözkonusu ilk kaydın iptaline karar verildiği anlaşılmaktadır.

Dava nüfus kaydının düzeltilmesine ilişkindir.

1. Dava sonucu itibariyle miras hukukunu da yakından ilgilendirdiğinden; aynı kişi olduğu iddia edilen Ayşe Tekeş'in bütün mirasçılarının davalı sıfatı ile davaya katılmaları gerekirken, mahkemece re'sen gözetilmesi gereken bu durum nazara alınmadan ve taraf teşkili de sağlanmadan davanın esası hakkında karar verilmesi,

2. Mahkemece iptaline karar verilen davacının Ayşe Aldemir kaydının, Ayşe Tekeş kaydının evlilik kaydı olup olmadığı araştırılmadan, nüfus yer değiştirme tutanakları ve nüfus hareketlerine ilişkin diğer tutanaklar getirilip, gerektiğinde bilirkişi raporu alınıp veya somut olaydaki iddia ile ilgili olarak DNA testi yaptırılıp, oluşacak sonuca göre adı geçenlerin aynı kişiler olduğunun tespit edilmesi halinde, her iki hane arasında bağ kurulmasına ve davacının bundan sonraki aile ve nüfus hareketlerinin kullanmakta olduğu ve ilk kayıt durumunda olan 29617469116 TC kimlik numaralı Ayşe Aldemir kaydı üzerinden devam etmesine karar verilmesi gerekirken, davacının evlilik hanesi olduğu kabul edilen nüfus kaydının iptaline karar verilmesi, doğru görülmemiştir.

SONUÇ: Bu itibarla yukarıda açıklanan nedenlerle Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının temyiz itirazlarının kabulü ile hükmün HUMK'un 427. maddesi gereğince sonuca etkili olmamak kaydıyla kanun yararına **BOZULMASINA**, gereği yapılmak üzere kararın bir örneği ile dosyanın Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmesine, 05.10.2020 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.